

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Arvingen

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Arvingen", i Goldschmidt, M. A.: *Arvingen*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1988, s. 71. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt01-shoot-idm140700593300112/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Arvingen

tilegner sig det næsten som noget Nyt, man selv opdager. Hertil hører navnlig Erkjendelsen af det Onde som saadant, af Straffen, som det medfører allerede derved, at det eksisterer i En. Men Erfaring i een Retning forebygger rigtignok ikke, at man jo snart efter kan behøve til sin Skade at gjøre Erfaring i en anden, nærliggende.

For mig gik det pludselig op, at Livet trues af at blive ormstukket, at Veien til vore Idealer kan blive brudt af, og at selve Idealerne kunne forsvinde og efterlade os i den klamme Realitet, hvis vi sjælelig eller aandig faae Noget ind, der gjør os uværdige. Jeg var skræmmet og ydmyget over, hvad jeg havde forefundet i mig selv; men den Beslutning, jeg strax havde sat som Dæmning, bidrog til at give mig Selvfølelsen tilbage forenet med mere Ro. Nu var jeg glad ved at kunne aspirere til en saa hæderlig Stilling som Officier og besluttede at gaae den jevne Vei og tage Adgangsexamen til Høiskolen. Det varede unægtelig ikke længe, inden den stærke Længsel og de høitflyvende, eventyrlige Planer kom igjen. Jeg fik ny Næring for dem ved at læse om et Par franske Officierers Ophold i Persien, og jeg blev saa greben af den raske, kraftige Lykke, de havde gjort, at jeg tog Undervisning i Persisk; men selv dette beroligede, som alt Studium og sohd Forberedelse gjør.

Jeg havde Ingen at tale med om mine Planer; thi Valdemar, som dog var den Nærmeste, var saa lykkelig i sin Stilling som Lieutenant, saa tilfreds med sine Udsigter og saa harmonisk i sin hele Væren, at han ikke kunde forstaae min Uro, tilmed da jeg ikke kunde omtale dens inderste Aarsag og i det Hele ikke kunde gjøre det forklarligt for Nogen – knap for mig selv – at jeg vilde bort, fordi jeg længtes efter En i Kjøbenhavn, at jeg maatte blive, fordi jeg ikke kunde reise fra min Søster, at jeg med Taalmodighed maatte erhverve mig en Stilling, men at jeg ikke havde Tid, ikke Tid!

Den Eneste, jeg kunde tale med, ikke af virkelig Fortrolighed, men af Vane til at tale, var Sophie. Det var den uheldigste Slags Fortrolighed, fordi hun erfarede Noget, men ikke Alt, og allermindst det Vigtigste, Motiverne til mine Tanker og Planer. Hun sagde, at hun forstod mig meget godt, meget bedre, end jeg antog. Hun vidste godt, at jeg var ærgjerrig og vilde frem i Verden, og det var jo ingen Skade, det var tvertimod meget honnet. En eneste Gang rørte hun paany – det var en Aften i Tusmørke – ved den gamle Gjenstand. Hun sagde: »Husker Du endnu, at der var Nogen, Du var forelsket i, eller har Du

glemt det?» - Jeg svarede: «Tal ikke derom, Sophie, det glemmer jeg aldrig» - «Naa, sagde hun, saa er det jo Ingenting i Veien; gaa da til Høiskolen; bliv Officier; hun finder sig saaman nok i at blive Lieutenantensfrue, indtil Du bliver Capitain.»

Min Søster var nu en voksen Pige og kom i denne Periode, tilhjemmed vor Cousine Julie, et Par Gange til Byen i Besøg. Endskjøndt jeg ikke længer boede hos Dr. Hilders, stod jeg dog paa en saa venlig Fod med dem og kom der saa ofte, at jeg førte min Søster til dem næsten som til fjærrt Besægtede, hun skulde gjøre Bekjendskab med. Det gik ogsaa fortræffelig med Doctoren; han sagde strax, at hvis han havde kjendt min Søster, havde han aldrig ladet sig nøie med mig, jeg var ligefrem bleven paalistet ham som Original, endskjøndt jeg dog kun var en daarlige Copi. Deri havde han mere Ret, end han selv vidste; thi det Gode af vor Slægt og det Skjønne i vore Barndomsforhold, der hos mig var blandet med urolige og forstyrrende Bestanddele, var levendegjort i hende, og hvad hun havde prøvet af Sorg, havde givet hende et særegent klogt og bestemt og dog blidt Udtryk. Jeg forstod det ved at see det; men paa Andre, der ikke havde Kundskab om Fortiden som Nogle, virkede Udtrykket i hendes Ansigt maaskee ligesaa hemmelighedsfuldt og trylleagtig som *Astrids* paa mig. Enten det nu var den stærkt og jovialt udtalte Beundring eller Doctorens hele sunde, livlige Natur og det sande Venskab, han havde vist mig, saa behagede han min Søster; men til Sophie kom ingen Tilnærmelse, endskjøndt hun fra Først til Sidst var Venligheden selv og ikke paa nogen Maade syntes at ville mærke, at hun var og blev Fremmed. Mig gjorde det lidt ondt for Sophie, eller jeg anerkjendte med nogen Sympathi, at hun godt holdt Contenancen; men da jeg talte til min Søster derom, fik jeg selvfølgelig Uret; thi jeg kunde ikke gennemføre et eneste Bevis for, at Sophie ikke var bleven behandlet med al mulig Høflighed. Det blev endogsaa indrømmet, at hun var en net, en meget net og huslig Pige. «Hvoraf kommer det,» spurgte Marie sluttelig, «at Du og hun ere Dus?» - Det havde jeg knap lagt Mærke til, og det var da let at forklare.

Anden Gang, min Søster kom ind, var i Mai, og en Dag da vi gik oppe i Kunststuestillingen paa Charlottenborg, mødte vi *Astrid*, jeg hilste, naturligvis. Havde jeg været ene, havde jeg talt til hende. Jeg kunde, hvis jeg havde været ældre, mindre greben, have gjort det ogsaa nu og forestillet min Søster. Men Øieblikket gik tabt, og et andet